

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 10. — Για το Εξωτερικό
Φρ. 20. 10.

20 λεπτά το φύλλο λεπτά 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ: Στα κιάκια της Πλατείας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τροχιάδρου (Οφθαλμιατρείο), Βουλής, Σταθμού υπόγειου Σιδηρόδρομου (Ομόνοια), στο καπνοπωλείο Μανωλακάκη (Πλατεία Στουρνάρα, Ήξάρχεια, στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (όδος Σταδίου, αντίκρυ στη Βουλή).

Η συνδρομή πλερώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΜΑΤΑ

ΚΑΛΑ

μανιτάτα μᾶς δίνει ἡ « Ἀκρόπολις » σ' ἓνα ἀπὸ τὰ περασμένα φύλλα της (18 Ἀπρ. σελ. 1, στηλ. 2). Ὁ πρόεδρος τῆς Ἀμερικάνικης δημοκρατίας, λέει, μ' ἓνα του διάταγμα παραδέχτηκε τὶς ιδέες τοῦ καθηγητῆ Βράσδερ Μαυθαίου καὶ πέταξε ἀπὸ τὴν Ἀμερικάνικη γλῶσσα ὅλα τὰ περιττὰ φωνήεντα καὶ σύμφωνα πὸν δὲν προφέρουνται. Ἡ « Ἀκρόπολις » ὀνομάζει Ψυχαριστὴ τὸ Ρουζβελτ κ' ἐνθουσιασμένη μὲ τὴ φρόνιμη καὶ παληκαρία πράξη του ζητάει ἓνα Ρουζβελτ καὶ γιὰ τὸ Ρωμαϊκό, γιὰ νὰ παλλάξει τὴ γλῶσσα μας ἀπὸ τόσα περιττὰ σύμφωνα, φωνήεντα, διπλόγους, δασεῖς κτλ.

Συγνητικώτατα λόγια πὸν σὲ κάνουν σι' ἀλήθεια νὰ πελιπίζεσαι, ὄχι γιὰτὶ δὲ βρέθηκε ἀκόμα ἓνας Ρουζβελτ καὶ σὲ μᾶς, ἀλλὰ γιὰτὶ οἱ καημένοι ἐνῶ ἔχουμε τέτλια γλωσσικὴ σφοδρὰ στὴ γῆ μας καθόμαστε καὶ καμαρώνουμε τοὺς Ἀμερικάνους πὸν βρέθηκε ἓνας Ρουζβελτ, νὰ πετάξει στὰ σκουπίδια ἓνα περιττὸ πᾶ ἢ ἢ ἓνα παραπανιστὸ ἢ ἀπὸ ἑκατὸ ἢ ἀπὸ διακόσες λέξεις. Ἄν οἱ Ἀμερικάνοι κερδίζουν καιρὸ μὲ τὸ Ρουζβελτ τους, ἐμεῖς θὰ κερδίσουμε ζωὴ δια θὰ παρουσιαστῆ ἓνας Ὑπουργὸς νὰ πετάξει στὰ σκουπίδια ἀλάκωρη τὴν καθαρεύουσα καὶ νὰ μᾶς δώσει γιὰ ἐπίσημη γλῶσσα τὴ γλῶσσα μας τὴν ἐθνικὴ. Θὰ κερδίσουμε ζωὴ, πὸν μᾶς λείπει σήμερα, θὰ κερδίσουμε φρόνημα ἐθνικὸ καὶ φρόνημα ἀτομικὸ, θὰ γκαλιᾶσουμε τὴν παντοδύναμη Ἀλήθεια. Γιὰ νὰ νικῶσουμε τοὺς κιντόνους πὸν μᾶς περιζώνοννε σήμερα ὀλοῦθε, χρειάζεται παληκαρία ψυχῆς καὶ μιὰ τέτλια παληκαρία μονάχα ἢ Ἀλήθεια τὴ γεννάει. Ἐμεῖς — ἀλοίμονο — κυλιόμαστε ἀκόμα στὰ βαλτοπόδια τῆς ψευτιάς.

Καμαρώνουμε τὸ Ρουζβελτ καὶ βρίζουμε τὸν Ψυχάρη. Λέμε Ψυχαριστὴ τὸν Ἀμερικάνο ἀπ' τὴ μιὰ μεριά, κ' ἀπὸ τὴν ἄλλη φωνάζουμε πὸν ὁ Ψυχάρης εἶναι ὑπερβολικὸς καὶ μᾶς χάλει τὴ γλῶσσα. Βλέπουμε τὸ ἄγερὸ πὸν ναι

στὸ μάτι τοῦ ἀδερφοῦ μας καὶ τὸ δοκάρι πὸν ναι μπηγμένο στὸ μάτι μας δὲν τὸ βλέπουμε. Ζητάμε κ' ἐμεῖς ἓνα Ρουζβελτ; Μὰ πρέπει πρῶτα, χριστιανοί, νὰ ζητήσουμε ἀπ' τὸ Θεὸ μναλὸ, γιὰτὶ οἱ Ρουζβελτ δὲ γεννιοῦνται ἀνάμεσα σὲ ἄμυαλα ἀσκέρια. Μναλωθήκανε πρῶτα οἱ Ἀμερικάνοι κ' ἔπειτα ἀποχτήσανε τὸ Ρουζβελτ τους. Σ' ἐμᾶς κ' ὁ Μιστριώτης ἀκόμα μᾶς πέφτει πολὺ.

ΚΑΠΙΟΣ

παραπνεύτηκε στὸ Σύνταγμα πὸν δὲν ἔχουμε στρατό. Τὴ στιγμὴ πὸν κεραυνοβολοῦσε τὴν Κυβέρνηση, τὸ καφενεῖο καὶ ἡ μύρα τοῦ Ζαχαράτου εἶτανε γιομάτα ἀξιοματικούς.

— Τί φωνάζεις γιὰ στρατό; τοῦ λέει ἓνας ἀπὸ τοὺς συντρόφους του, δείχνοντας του τοὺς ἀξιοματικούς. Δὲ βλέπεις ἐκεῖ τόσους γαλακάδες;

Κι ὁ φίλος ἐπιμένοντας στὴ γνώμη του πρόσθεσε:

— Ἐγὼ εἶπα πὸν δὲν ἔχουμε στρατό· δὲν εἶπα πὸν δὲν ἔχουμε κ' ἀξιοματικούς!

Γιὰ ταιριασμένον συμπλήρωμα μπορεῖ νὰ μπεῖ καὶ κείνον πὸν διαβάσαμε τὶς προάλλες σὲ μιὰ φημερίδα, πὸν θὰ εἶτανε ἐξοχη κ' ἀληθινὴ σκηνὴ γιὰ Ρωμαϊκὴ κωμῶδια νὰ παρουσιάσει κανεὶς στὸ θέατρο ἓνα στρατιώτη τοῦ νὰ γυμνάζει ἓνα μπουλουκὶ στρατηγούς.

Ο ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ

τῆς Λοκρίδας κ. Χαλκιοπούλου ἔχει τὴν ιδέα πὸν ἂ θίλουμε νὰ διορθωθοῦμε πρέπει πρῶτα κ' ἀρχῆς νὰ πνίξουμε τὸ ρουσφέτι· κ' ὅλ' οἱ βουλευτάδες, λέει, θὰ εἶταν πρόθυμοι νὰ ὑποστηρίξουν καθὲ νομοσκέδιο πὸν θὰ περιόριζε ἢ θὰ ξεπάτωνε ὀλωσδιόλου τὸ μεγάλο αὐτὸν ὄχτρο τοῦ ἔθνους μας.

Πολὺ καλὰ κ' ἀγία τὰ λόγια τοῦ κ. βουλευτῆ. Μὰ γιὰτὶ, ἀφοῦ ὅλ' οἱ βουλευτάδες θὰ εἶταν πρόθυμοι κτλ., δὲ μαζεύονται ὅλ' οἱ βουλευτάδες νὰ παιτήσουν ἀπὸ τὴν Κυβέρνηση μιὰ τέτλια πολιτικὴ;

Ἐμεῖς θαρροῦμε πὸν ἄμα ὅλ' οἱ βουλευτάδες τὸ θελήσουνε δὲν εἶναι δύσκολο καὶ νὰ γίνει—μὰ φοβόμαστε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά πὸν λίγοι εἶναι κείνοι οἱ βουλευτάδες πὸν θὰ μπορέσουν νὰ ζήσουν ὑστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ ρουσφετιοῦ. Ἐξὸν πᾶ κ' ἂν ἀποφασίσουνε νὰλλάξουν καὶ οἱ ἴδιοι ἐκλογικὴ ταχτικὴ, νὰ κατεβαίνουνε δηλ. στὶς ἐκλογές ἔχι μὲ κουμπάρους καὶ ψευτοταξίματα, ἀλλὰ μὲ πολιτικὴ εὐλιπρία καὶ μὲ ἀληθινὸ πατριωτισμὸ—πράματα πολὺ δύσκολα γιὰ τὴν ὥρα.

Καὶ τὰ λόγια λοιπὸν τοῦ κ. Χαλκιοπούλου μένουν ὠραῖα λόγια δίχως κανένα πραχτικὸ ἀποτέλεσμα.

ΑΝ ΜΠΟΡΟΥΣΣΕ

ὁ κ. Πεσματζόγλου νὰ συντελέσει αἰεὶ ἀνόρθωσιν τῶν πράγματι κακῶς ἐχόντων πραγμάτων τῆς φιλάτης πατρίδος, θὰ εἶταν ἀληθινὰ εὐτυχῆς—καὶ τὸν πιστεύουμε, ἀφοῦ μὲ τόση Τραπεζιτικὴ ἐπισημότητα καὶ κοινοβουλευτικὴ συγκίνηση μᾶς τὸ βεβαίωσε τὴν περασμένη βδομάδα ἀπὸ τὶς στήλες τῆς « Ἀκρόπολης ». Μὰ ἀφοῦ δὲν μπορεῖ, τί ζητάει μέσα στὴ Βουλὴ; Νὰ προστατεύει τὰ συμφέροντα τοῦ Τράμ καὶ τῆς Ἐνιαίας;

Ὅλοι ἂν μπορούσαν, κάτι θὰ κάνανε γιὰ τὴ φιλάτη Πατρίδα. Μὰ τὸ δυστύχημα εἶναι πὸν κανεὶς

δὲν μπορεῖ ἢ δὲ θέλει νὰ μπορέσει κ' ἔτσι ἢ φιλάτη πάει κατὰ διαόλου.

ΤΩΡΑ

πὸν φεύγει πᾶ ὁ Πρίγκηπας ἀπὸ τὴν Κρήτη, ὅλοι τὸν θέλουν, ὄχι μονάχα οἱ Κρητικοί, μὰ καὶ μερικοὶ πατριώτες Ρωμιοὶ πὸν ἴσαμε χτὶς ἀκόμα φωνάζανε πὸν ἡ παρουσία τοῦ Πρίγκηπα στὴν Κρήτη ἐμποδίζει τρομερὰ τὴν ἔνωση.

Ἐίπαμε ὅλοι, μὰ νὰ μᾶς συμπαθᾶτε· ξεχάσαμε τὸν κ. Φιλάρετο πὸν ἴσια ἴσια στὸ « Ἄστυ » τῆς περασμένης Δευτέρας βροντοφώναξε ὅτι « ἡ παραίτησις τοῦ Πρίγκηπος ἐπεδοκιμάσθη καὶ ἐν τῇ συνειδήσει παντὸς Ἑλλήνος ἐκρίθη ὡς ἐθνικὴ ἀνάγκη ».

Μὴν τὸ ξεχνᾶτε ἔμως πὸν ὁ κ. Φιλάρετος κάνει καμιά φορὰ καὶ τὸ δημοκράτη, ὅταν τοῦ περισεύει καιρὸς ἀπὸ τὶς δικογραφίες κ' ἀπὸ τάεροφουσκιμένα ἐκλογικὰ προγράμματα. Σὰ δημοκράτης λοιπὸν δὲν μποροῦσε παρὰ ἔτσι νὰ μιλήσει.

ΒΡΗΚΑΝΕ

καὶ τὸ γιατρικὸ πὸν μᾶς χρειάζεται γιὰ νὰ ντιμετωπίσουμε « τὴν παρούσαν κρίσιμον κατάστασιν ». Καὶ τὸ γιατρικὸ λέγεται Ὑπουργικὴ μεταβολὴ ἢ Μεταρρυθμίσις τοῦ Ὑπουργείου. Δηλ. νὰ φύγουν ἓνα δυὸ Ὑπουργοὶ καὶ νὰρθοῦνε ἄλλοι· ὁ κ. Λεβίδης λ.χ. ὁ κ. Στεφάνου, ἴσως κ' ὁ κ. Μπουρίδης. Κα. σωθήκαμε. Φανταστῆτε, ἀφοῦ καὶ ὁ κ. Σιμόπουλος εἶναι πρόθυμος νὰ παραιτηθεῖ... χάριν τῆς φιλάτης πατρίδος!

Μιὰ τέτλια μεταρρύθμιση τοῦ Ὑπουργείου, λένε, τὴν ἐπιβάλλει ἡ Ἐθνικὴ ἀνάγκη. Ἄ λέγανε πὸν τὴν ἐπιβάλλει ἡ Κομματικὴ ἀνάγκη, ὅλοι θὰν τοὺς πιστεύανε. Ἐνῶ τώρα, νὰ σὰς πούμε τὴν ἀλήθεια, ὅλοι χαμογελοῦν.

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

("Ἄρθρον τοῦ Mercure de France)

Ἡ ποικιλία τῆς ἑλληνικῆς χώρας εἶναι κατὰ ἄφαστον καὶ θαυμάσιον. Νησιώτικη ἢ στεριανὰ, ἡ θία τῆς ἀρχαίας γῆς εἶναι καθὲ φορὰ ἀφορμὴ γιὰ νὰ θαμπώσουν τὰ μάτια, γιὰ νὰ ὄνειρευτῆ ἢ καρδιά, γιὰ νὰ χαρῆ τὸ πνεῦμα. Κι' αὐτὸ ἀποτελεῖ μιὰν ἀνεξάντλητη πηγὴ γιὰ καλλιτεχνικὰ ἐντυπώσεις. Οἱ περισσότεροι φωτισμένοι ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας συγγραφεῖς τὸ καταλάθανε, καὶ αὐτὸ κάνει ὥστε μέσα στοὺς τοπικοὺς ποιητάδες καὶ τοὺς δηγηματογράφους νὰ μὴν εἶνε οἱ Ἑλληνας οἱ λιγώτεροι ἐκλεκτικοί. Πρέπει νὰ παρανευθεῖται μάλιστα κανένας πὸν δὲν πετύχανε ὡς τώρα νὰ κινήσουνε γύρω τους μεγαλύτερη περιέργεια· γιὰτὶ οἱ περισσότεροι εἶνε εὐσυνείδητοι καὶ πολὺ μαγεμένοι ἀπὸ τὴν ὀμορφιά. Ἐχουνε μάλιστα μιὰ σπουδαία ἀπχολία νὰ δυναμώσουνε σύχρονα τὴν ἐθνικὴ συνείδηση, νὰ ξεχωρίσουνε μὲς' ἀπὸ τὰ πράματα τὴ νεοελληνικὴ ψυχῆ, τῶν σημερινῶν χρόνων κ' αὐτῶν πὸν θὰ μᾶς ἐρθουν.

Ἐθνικὰ στὸ Ψυχαρικὸ ἰδανικὸ, ὁ βουκολικὸς ἐπαρχιωτισμὸς μπόρεσε νὰ ταιριάζει μὲ τὶς βλέψεις μιᾶς ἀνώτερης καὶ κοσμοπολιτικῆς ἐργασίας. Ὁ Κρυστάλλης, ὁ Δροσίνης, ὁ Παλαμᾶς κ.λ. ἐφάνηκαν μὰ τὸ νέο κίνημα ἔπρεπε ἰδιαίτερα νὰ ἐπαναστατήσῃ τὴν πεζογραφία, μὲ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς